

ЗАУВАЖЕННЯ

до звіту експертної групи

Відповідно до пункту 17 розділу II Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 № 686, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 4 липня 2024 року за № 1013/42358, ознайомившись із звітом експертної групи

Назва ЗВО	Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	62983
Назва ОП	Філологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

заклад вищої освіти надає мотивовані **зауваження до нього**:

Відповідь на зауваження експертної групи подаємо у вкладеному файлі.

Додатки:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Відповідь на звіт ЕГ 035 Філологія КСУБГ.pdf</i>	Md/pMoMtDXBwlHxtoScL4yUdtYLZEB6OaFqBoUo ilcs=

***

Шляхом підписання цих зауважень запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

ПІБ: ТУРУНЦЕВ ОЛЕКСАНДР ПЕТРОВИЧ

Дата підпису: 29.04.2026 р.

Відповідь
на зауваження та рекомендації експертної групи
з акредитації освітньо-наукової програми «Філологія»
за спеціальністю 035 Філологія
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка висловлює щирю вдячність шановним членам експертної групи за проведену експертизу, високу оцінку нашої освітньо-наукової програми «Філологія» та цінні рекомендації щодо подальшого вдосконалення освітньо-наукової підготовки здобувачів ступеня доктора філософії. Ми з повагою ставимося до наданих порад, наскільки це буде можливим, врахуємо їх у подальшій реалізації програми. Разом із тим дозволимо собі надати роз'яснення щодо окремих зауважень і рекомендацій, стосовно яких маємо іншу позицію.

Критерій	Зауваги та рекомендації	Відповідь ЗВО
1	1. В окремих рецензіях стейкхолдерів на ОНП не висвітлені пропозиції та рекомендації щодо її удосконалення, відсутня дата написання, що може свідчити про формальність підходу до збору зворотнього зв'язку від стейкхолдерів.	Погоджуємося, що окремі рецензії стейкхолдерів потребують більшої конкретизації щодо пропозицій і рекомендацій, а також належного оформлення (зокрема, зазначення дати). Разом із тим зазначимо, що залучення стейкхолдерів до обговорення ОНП має системний характер і не обмежується лише письмовими рецензіями, а включає також усні консультації, робочі зустрічі та обговорення, результати яких враховуються під час перегляду програми. З метою підвищення якості зворотного зв'язку та його формалізації в подальшому буде забезпечено чітке документування отриманих зауважень і пропозицій.
2	1. Організація вибіркової складової за блочним принципом, за якого кожен блок містить фіксований набір дисциплін, що певною мірою звужує можливості здобувачів щодо вільного вибору освітніх компонентів і повною мірою не сприяє гнучкій індивідуалізації освітньої траєкторії. 2. Недостатнє інформаційне висвітлення практичної підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня на сайті кафедри, де відсутня окрема рубрика, присвячена практиці, із необхідними методичними, презентаційними та звітними матеріалами.	Гарант і група розробників дотримуються думки, що блочний принцип організації вибіркової частини забезпечує системність і узгодженість ОК у межах ОНП. Із метою посилення індивідуалізації освітньо-наукового процесу в ході вдосконалення ОНП відбувається поступове розширення можливостей вільного вибору здобувачів. Так, в ОНП 2022 р.: – введено вибіркового блоку «Література зарубіжних країн»; – додано до ОНП і навчального плану позицію «Вибір із каталогу курсів», що дає змогу здобувачеві розширити та/або поглибити знання, релевантні темі дослідження, або здобути додаткові компетентності в межах інших спеціальностей і галузей знань. Отже, аспіранти мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію через: – вибір ОК із Каталогу курсів (позиція в ОНП і навчальному плані: «ВК ВД.03 Вибір освітніх компонентів із каталогу курсів» – 20 кредитів, залік); – вибір одного із семи вибіркового блоку, спрямованих на поглиблення фахових компетентностей за науковими напрямами («Українська мова»,

		<p>«Українська література», «Загальне мовознавство», «Германські мови», «Теорія літератури», «Порівняльне літературознавство», «Література зарубіжних країн») з урахуванням проблематики досліджень наукових шкіл і реалізації наукових тем Університету Грінченка, а також вибір здобувачем наукового семінару (5 кредитів) з іншого вибіркового блоку відповідно до тематики дослідження.</p> <p>Практика реалізації такого підходу підтверджує його ефективність. Науковий семінар з іншого, але близького за тематикою дисертації блоку, обирає кожен здобувач. Наприклад, у 2025-2026 н. р. здобувачка Т. О. Федик, яка вивчає ОК блоку «Українська література», обрала ОК «Лінгвостилістика і поетика (за напрямом дослідження)» з блоку «Література зарубіжних країн» для поглиблення методології аналізу драматургічного тексту; здобувач Д. М. Пінчук, який вивчає ОК блоку «Теорія літератури», обрав ОК «Літературна генерика, генологія та інтерсеміотика» з блоку «Українська література», що відповідає тематиці його дослідження.</p> <p>Додатково зазначимо, що за результатами опитування здобувачів у 2026 р. відповідність вибіркового ОК індивідуальним науковим інтересам оцінено на рівні 4,85 із 5 балів (протокол № 3 від 11.02.2026), що свідчить про належний рівень гнучкості ОНП.</p> <p>2. Погоджуємося з необхідністю посилення інформаційного висвітлення практичної підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня на вебсайті кафедри. Наявність окремої структурованої рубрики з матеріалами щодо практики є важливим елементом забезпечення відкритості та прозорості. Систематичне оновлення контенту сприятиме підвищенню інформативності вебресурсу та кращому супроводу практичної підготовки здобувачів ОНП.</p>
3	<p>Відсутність прикладів визнання результатів навчання у межах ОНП «Філологія», отриманих здобувачами в інших ЗВО (зокрема під час академічної мобільності).</p> <p>У розрізі підкритерію 3.3 ЕГ рекомендує гаранту ОНП та НПП упродовж наступного 2026-2027 н.р. посилити заохочення здобувачів до участі в академічній мобільності та забезпечити визнання результатів навчання у межах ОНП, отриманих в інших ЗВО</p>	<p>Зауваження взято до уваги. Відсутність прикладів визнання результатів навчання, отриманих здобувачами в інших ЗВО, зумовлена тим, що на момент проведення акредитаційної експертизи випадки реалізації академічної мобільності в межах ОНП «Філологія» були поодинокими, стосувалися виконання індивідуальних дослідницьких завдань, відповідно практика формалізованого перезарахування результатів ще не набула системного характеру. Разом із тим у ЗВО діє нормативна база, яка регламентує порядок академічної мобільності та процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти, що забезпечує інституційні передумови для такого визнання. Очікуємо, що реалізація зазначених заходів сприятиме розширенню участі здобувачів у програмах академічної мобільності та</p>

	(зокрема під час академічної мобільності).	формуванню сталої практики визнання результатів навчання у межах ОНП.
4	<p>Недоліками експертна група вважає:</p> <p>Несвоєчасне оновлення змісту ОК окремими НПП на основі найновіших досягнень і сучасних практик у галузі.</p> <p>За результатами акредитаційної експертизи експертна група рекомендує:</p> <p>1. Постійно оновлювати ОК відповідно до нових тенденцій в науці, звертати увагу на підбір рекомендованих найновіших посібників та монографій, статей, індексованих в базах даних, зокрема Scopus, Web of Science та доповнювати список рекомендованої літератури власними науковими працями.</p> <p>2. Заохочувати і сприяти налагодженню академічної мобільності здобувачів як із закордонними університетами, так і з ЗВО в Україні.</p>	<p>1. Погоджуємося з експертною групою щодо необхідності подальшого системного оновлення змісту освітніх компонентів відповідно до сучасних наукових досягнень і практик у галузі. Оновлення робочих програм освітніх компонентів здійснюється на регулярній основі з урахуванням актуальних публікацій, а також результатів власних наукових досліджень науково-педагогічних працівників.</p> <p>У 2026–2027 н.р. буде посилено вимоги до актуалізації списків рекомендованої літератури, зокрема щодо включення найновіших монографій, фахових статей і результатів сучасних досліджень, у тому числі публікацій, індексованих у наукометричних базах Scopus та Web of Science,</p> <p>2. Також підтримуємо рекомендацію щодо активізації академічної мобільності здобувачів. З цією метою передбачено: розширення інформування здобувачів про можливості участі в програмах академічної мобільності в Україні та за кордоном; посилення організаційної та консультативної підтримки; розширення партнерських зв'язків із вітчизняними та зарубіжними ЗВО.</p> <p>Реалізація зазначених заходів сприятиме підвищенню актуальності змісту ОНП та розширенню міжнародного й внутрішнього академічного досвіду здобувачів.</p>
5	<p>Суттєвих недоліків за критерієм 5 для даної ОНП не виявлено.</p> <p>У розрізі підкритерію 5.4 ЕГ рекомендує ЗВО після введення в дію ЗУ «Про академічну доброчесність») з 31.07.2026 р. до початку нового 2026-2027 н.р. увідповіднити внутрішні положення щодо забезпечення академічної доброчесності нормам нового Закону.</p>	<p>Погоджуємося з рекомендацією ЕГ щодо необхідності приведення внутрішніх нормативних документів у відповідність до вимог Закону України «Про академічну доброчесність» після набрання ним чинності.</p> <p>На сьогодні у ЗВО функціонує система забезпечення академічної доброчесності, яка регламентується відповідними внутрішніми положеннями та охоплює питання запобігання, виявлення та реагування на порушення принципів академічної доброчесності.</p> <p>Аспіранти, наукові керівники, гаранті освітньо-наукових програм, завідувачі кафедр та декани факультетів Університету поінформовані про набуття чинності Закону України «Про академічну доброчесність». Наразі всі документи Університету, які так чи інакше торкаються питань академічної доброчесності, перебувають у процесі приведення у відповідність до Закону України «Про академічну доброчесність» у визначені терміни, – до початку 2026/2027 навчального року. Таким чином, в Університеті вже відбувається: проведення аналізу</p>

		чинних внутрішніх положень; оновлення нормативної бази з урахуванням вимог нового законодавства; інформування науково-педагогічних працівників і здобувачів освіти про внесені зміни, в результаті чого буде імплементовано оновлені норми в освітній процес.
6	<p>Недостатній рівень залучення роботодавців до гостьових лекцій.</p> <p>За результатами акредитаційної експертизи експертна група рекомендує: Гарантові ОП, науково-педагогічним працівникам, які забезпечують ОП, у 2026-2027 н.р. й у подальшому продовжувати напрацьовувати свій дидактичний, дослідницький, цифровий, лідерський і фаховий потенціал. 2. Враховуючи наявні стабільні відносини із роботодавцями, розглянути у 2026 - 2027 році можливість більш активної участі представників партнерських ЗВО, установ та організацій у проведенні гостьових лекцій для здобувачів ОП, що акредитується.</p>	<p>Зауваження взято до уваги. Частково погоджуємося, що залучення роботодавців до проведення гостьових лекцій може бути більш системним і інтенсивним. Водночас зазначимо, що співпраця з роботодавцями у межах ОНП уже здійснюється та охоплює участь у обговоренні змісту програми, рецензуванні, а також окремих заходах освітнього процесу.</p> <p>З метою виконання рекомендацій експертної групи у 2026–2027 н.р. передбачено: активізацію залучення представників роботодавців, партнерських ЗВО, установ і організацій до проведення гостьових лекцій; розширення переліку таких заходів і їх інтеграцію в освітні компоненти ОНП; систематизацію практики проведення гостьових лекцій (планування, документування, оприлюднення); подальший розвиток професійного, дидактичного, дослідницького, цифрового та лідерського потенціалу науково-педагогічних працівників.</p> <p>Очікуємо що реалізація зазначених заходів сприятиме посиленню практикоорієнтованої складової ОНП та більш тісній взаємодії із роботодавцями</p>
8	<p>Суттєвих недоліків не виявлено.</p> <p>За результатами акредитаційної експертизи експертна група рекомендує: 1.Рекомендуємо НПП у 2026-2027 н.р. продовжувати систематичну роботу щодо удосконалення ОП, співпраці з роботодавцями та випускниками.</p>	<p>Інформацію взято до відома. Погоджуємося з рекомендацією експертної групи щодо необхідності подальшого систематичного удосконалення ОНП та продовження співпраці з роботодавцями і випускниками. Зазначена робота здійснюється на постійній основі та буде продовжена у 2026–2027 н.р. з метою подальшого підвищення якості освітньо-наукової програми.</p>